

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о поморској пловидби садржан је у члану 97. став 1. тачка 13. Устава Републике Србије, по коме Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ОСТВАРУЈУ

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о поморској пловидби (у даљем тексту: Нацрт закона) има за циљ да се, између осталог, изврши усаглашавање Закона о поморској пловидби („Службени гласник РС”, бр. 87/11, 104/13, 18/15 и 113/17 – др. закон) (у даљем тексту: Закон) са одредбама Уредбе Комисије (ЕУ) бр. 1355/2014 од 17. децембра 2014. о измени Уредбе (ЕЗ) бр. 391/2009 с обзиром на одређене кодексе и повезане измене одређених конвенција и протокола које је донела Међународна поморска организација (ИМО), и одредбе Директиве Комисије за спровођење 2014/111/ЕУ од 17. децембра 2014. о измени Директиве 2009/15 с обзиром на одређене кодексе и повезане измене одређених конвенција и протокола које је донела Међународна поморска организација (ИМО), које су чланом 1. Нацрта закона, дефинисањем међународних конвенција у потпуности транспоновне у домаће законодавство.

У циљу усаглашавања са одредбама Директиве 2009/21/ЕЗ Европског парламента и Савета од 23. априла 2009 о испуњавању захтева државе заставе, чл. 2. и 3. Нацрта закона транспонују се одредбе ове директиве у домаће законодавство. Наведеним члановима уређују се обавезе Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (у даљем тексту: министарство) да пријави органе и организације за ИМО план контроле држава чланица (ИМО Audit Scheme), да достави Европској комисији и државама чланицама Европске уније податке о броду, као и обавезу да достави Европској комисији извештај о вршењу својих дужности у случају да се поморски бродови који вију заставу Републике Србије нађу на црној или сивој листи објављеној у најновијем извештају Париског меморандума о разумевању о контроли државе луке.

У циљу усаглашавања са одредбама Директиве 2013/54/ЕУ Европског парламента и Савета од 20. новембра 2013. о неким надлежностима државе заставе за усклађивање са Конвенцијом о раду помораца и њено спровођење, 2006, чланом 17. Нацрта закона је извршено транспоновање одредаба ове директиве у домаће законодавство. Наведеним чланом прописано је вршење надзора инспектора признате организације на поморским бродовима у вези са условима живота и рада помораца, као и мере које може да предузме ради отклањања утврђених недостатака.

Ради усаглашавања одредаба Директиве 2009/15/ЕЗ Европског парламента и Савета од 23. априла 2009. о заједничким правилима и нормама за организације које обављају преглед и надзор бродова те за одговарајуће активности поморских управа, чланом 6. Нацрта закона транспоноване су одредаба ове директиве у домаће законодавство. Наведеном одредбом прописана је финансијска одговорност признате организације у случају да је правоснажном судском одлуком или арбитражом утврђена одговорност

министарства за материјалне штете, телесна оштећења или људске жртве услед поморске несреће, а које су проузроковане радом признате организације, као и садржина уговора који се закључује између министарства и признате организације којим се уређују питања обављања техничког надзора на поморским бродовима и издавању бродских исправа и књига.

У циљу усаглашавања са одредбама Директиве Савета 2009/13/ЕЗ од 16. фебруара 2009. о спровођењу Споразума који су скопили Удружења бродовласника Европске заједнице (ЕССА) и Европског савеза транспортних радника (ЕТФ) о Конвенцији о раду помораца из 2006. и измени Директиве 1999/63/ЕЗ и одредаба Директиве Савета (ЕУ) 2018/131 од 23. јануара 2018. о спровођењу Споразума који су скопили Удружења бродовласника Европске заједнице (ЕССА) и Европски савез транспортних радника (ЕТФ) о измени Директиве 2009/13/ЕЗ у складу с изменама из 2014. Конвенције о раду помораца из 2006. које је Међународна организација рада одобрила 11. јуна 2014, чл. 8, 10. и 12. Нацрта закона је извршено транспоновање одредаба ових директива у домаће законодавство. Наведеним одредбама прописане је обавеза послодавца да обезбеди полису осигурања или друго финансијско јемство за покриће трошкова неисплаћене зараде и других преузетих обавеза уговором о раду помораца, трошкова репатријације, као и трошкова у случају напуштања поморца.

У циљу усаглашавања одредаба Уредбе комисије (ЕУ) бр. 788/2014 од 18. јула 2014. године о утврђивању детаљних правила о увођењу глоба и обрачуну новчаних казни, као и одузимању признања организацијама које обављају преглед и надзор бродова у складу са члановима 6. и 7. Уредбе (ЕЗ) бр. 391/2009 Европског парламента и Савета, чланом 7. Нацрта закона извршено је транспоновање одредаба ове уредбе у домаће законодавство. Наведеним чланом прописано је подношење захтева од стране министарства Европској комисији за одузимање признања признатој организацији.

У циљу усаглашавања са одредбама Уредбе (ЕУ) бр. 1257/2013 Европског парламента и Савета од 20. новембра 2013. о рециклирању бродова и измени Уредбе (ЕЗ) бр. 1013/2006 и Директиве 2009/16/ЕЗ, чланом 14. Нацрта закона извршено је транспоновање одредаба ове уредбе у домаће законодавства. Наведеном одредбом, прописано је да се рециклажа поморског брода врши ради спречавање негативних утицаја на здравље људи и животну средину, безбедно и еколошки прихватљиво руковање опасним материјалима, опасни материјали, припрема за рециклирање бродова, прегледи бродова и издавање потребних сведочанстава за рециклажу брода, постројење за рециклирање бродова, план за рециклирање брода, као и извештавање Европске комисије.

Поред усаглашавања са наведеним прописима ЕУ, у примени Закона утврђена је потреба за прецизирањем значења појединих појмова. С тим у вези, у Нацрту закона се дефинише појам тзв. бруто тонаже брода, опасни материјал, постројење за рециклирање брода, рециклирање брода, Load Lines Конвенција, а који нису били дефинисани.

Такође је у примени закона утврђена потреба да се прецизира рок на који се издаје одобрење за обављање послова посредовања при запошљавању помораца имајући у виду да исти није био прописан, а да се у пракси показало да је неопходно да се исто орачи са роком важења, будући да се на тај начин појачава контрола испуњености услова који су неопходни за издавање предметног одобрења.

Нацрт закона, такође, омогућава да се изменама и допунама Закона о поморској пловидби које садрже овлашћење за доношење подзаконских аката, допуну тог овлашћења, односно садржине техничких правила што ће омогућити да се у домаће

законодавство унесу и одређена правила прописана Уредбом (ЕУ) бр. 1257/2013 која се односе на техничке захтеве за рециклажу поморског брода.

Коначно, у Нацрту закона прописане су поједине прекршајне одредабе које се односе на рециклажу брода чије прописивање треба да омогући ефикаснију примену Закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА ЗАКОНА

У члану 1. Нацрта закона извршена је допуна члана 4. Закона додавањем нових појмова.

У члану 2. Нацрта закона предвиђено је да министарство пријави органе и организације за ИМО план контроле рада држава чланица (ИМО Audit Scheme), као и да Европској комисији достави извештај о вршењу својих дужности државе заставе у случају да након објављивања Париског меморандума о разумевању и контроли државе луке, бродови који вију заставу Републике Србије буду стављени на црну или сиву листу.

У члану 3. Нацрта закона прописана је обавеза министарства да Европској комисији и државама чланицама Европске уније достави тачно набројане податке о домаћем броду.

У чл. 4. и 5. Нацрта закона додаје се да садржину техничких правила за статутарну сертификацију поморских бродова поред осталог чини и део који се односи на рециклирање бродова.

У члану 6. Нацрта закона прописана је финансијска одговорност, односно обавеза признате организације да накнади штету министарству у случају да се правоснажном судском одлуком или арбитражом одлуком утврди одговорност министарства за материјалне штете, телесне повреде или за случај смрти услед поморске несреће, а које су проузроковане радом признате организације, садржина уговора који се закључује између министарства и признате организације којим се уређује питања обављања техничког надзора на поморским бродовима и издавању бродских исправа и књига, као и у ком случају се доставља обавештење Европској комисији.

У члану 7. Нацрта закона прописан је начин поступања министарства приликом подношење писаног захтева Европској комисији за одузимање признања признатој организацији.

У члану 8. Нацрта закона прописано је да се бродске исправе и књиге могу издавати и водити и у електронском облику ако је то предвиђено уговором између министарства и признате организације.

У члану 9. Нацрта закона прописан је изузетак када поморац млађи од 18 година може да ради ноћу.

У члану 10. Нацрта закона прописан је рок од 5 година за издавање одобрење за обављање послова посредовања при запошљавању помораца.

У члану 11. Нацрта закона допуњени су услови које мора да испуњава полиса осигурања, односно друго финансијско јемство за покриће потраживања у случају смрти поморца или повреде на раду, као и њена садржина.

У члану 12. Нацрта закона прописује се да се образац идентификационе карте штампа латиничким писмом.

У члану 13. Нацрта закона допуњени су услови које мора да испуњава полиса осигурања, односно друго финансијско јемство за покриће потраживања у случају смрти

поморца или повреде на раду, прецизирани су трошкови који се подмирују из полисе осигурања и друге финансијске исправе, као и њена садржина.

У члану 14. Нацрта закона извршена је допуна шта обухватају трошкови повратног путовања поморца.

У члану 15. Нацрта закона прописује се обавеза да се бродови чији је век трајања истекао, ради спречавање негативних утицаја на здравље људи и животну средину, рециклирају у постројењима за рециклирање бродова који морају да испуњавају прописане захтеве, које овласти орган надлежан за заштиту животне средине и који су уврштени у Европски попис постројења за рециклажу бродова, опасни материјали чија је употреба забрањена или ограничена, припрема за рециклирање бродова, прегледи бродова и издавање потребних сведочанстава за рециклирање брода, план за рециклирање брода, као и извештавање Европске комисије.

У члану 16. Нацрта закона извршена је допуна која се односи на надзор инспектора признате организације над радним и животним условима помораца на поморском броду, као и мере које предузима.

У чл. 17. и 18. и допуњени су чл. 195. и 196. Закона прописивањем привредног преступа и нових прекршаја.

У члану 19. Нацрта закона прописана је обавеза министарства да обавести Европску комисију о лицима која су одређена за контакт и која су одговорна за информисање и саветовање физичких и правних лица у вези са рециклирањем брода.

У члану 20. Нацрта закона отклања се техничка грешка у тексту Закона.

У члану 21. Нацрта закона прописана је обавеза привредних друштава који су стекли одобрење за обављање посредовања при запошљавању помораца да су дужни да у року од 60 дана од дана ступања на снагу закона прибаве нова одобрења која ће се издавати на период од 5 година.

Чланом 22. Нацрта закона прописано је да Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” и примена члана 109а Закона даном пријема Републике Србије у пуноправно чланство Европске уније.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

